

Před založením JZD a při jeho rozšiřování ydatně pomáhel patronátní zá-
 vod - Šlechtitelšy a semendřšy podnik Holice. Po něm pak nám byla přiděle-
 na Okresní správa státní silnice, jejíž pracovníci prokázali našemu JZD
 ydatnou pomoc hlavně při stavběch. Družstevna je vlastně její dílo a
 rovněž ne oachovně ydatně pomáhají. Velmi prospěli i při odvozu cukrov-
 ky. Po zimě začal s družstvem spolupracovat další patronátní závod -
 Strojny potravinářského průmyslu Blomone. Jsoue zároveň patrony ves.org. KSČ
 poskytují i pomoc organizačnu a politickou. Její ředitel s Cimberem pravidelně
 účastňuje schůzí JZD a svým připomínkami z praxe pomáhá yřešit mno-
 hý problém. Jako velký závod velmi ypomohli při obstarávání různých
 materiálů na investiční ystavbu.

Dobrá spolupráce je i s ves.org. KSČ a MNV, hlavně při zajišťování třídně-
 ké ypomoci. Dobročinné socialitace se provádí v těsné spolupráci složek a
 JZD tak, aby přijímaní nových členů se dělo v nejyřizatelnějších termínech.

Schůze představenstva se konají pravidelně týdně, členské 1x za měsíc.
 Po prověre provedené patronátním závodem, KSČ + MNV byla zjištěna nedosta-
 tečná znalost stanov mezi členstvem. Kned byl na pravidelných besedách
 proveden yhlad stanov i domácího pracovního řádu.

Pracovní morálka možno označit za dobrou, i když se jedinele vy-
 stýně případ neposlechnutí příkazů. Vnitrodružstevní demokracie je
 dodržována.

Váledem k tomu, že dožadovní poměry umožňují ve značné míře provádění fušerovní a byvalých živnostníků, kteří tudíž podají nebo také nepodají příjmy z daní z příjmů, začalo se i u nás dle směrnice ministerstva místního hospodářství se zřizováním místních drobných provozoven. Tak se postupně soustředí všichni, kdož chtějí ještě mimo své normální zaměstnání a podnikání provozovat svoje řemeslo pro místní oběmy pod firmou MÚ, aby jejich příjmy mohly být evidovány řádně zdaněnými. MÚ si ponechává určitý procentní podíl z zdaněné ceny za práci a tak získává zdroj finančních příjmů pro doplněný rozpočet. Během roku byly provozovány tyto provozovny: betonářství, švadleny a opravy motorových vozidel.

Kulturní a společenský život v r. 1958 možno označit za značně bohatý. Byly uvedeny některé nové formy ověřené práce, které se většinou osvědčily. Jestli se však natrvalo udržely bylo jedinon římon to, že pro ně nebyli získáni noví pracovníci (filmová univerzita, nástěnné noviny, výstava a dětské hry). Počet návštěvníků a zájem občanů dovedoval, že jsou to formy dobré a oblíbené, které však byly organizovány pouze minimálním okruhem funkcionářů a proto se natrvalo udržely.

Na náplň kulturních a společenských akcí měla pochopitelně vliv již sama existence JZD. Orientovala se na ně nejen řada přednášek, ale JZD bylo i samo pořadatelem některých akcí.

Během roku 1958 bylo organizováno 63 ověřených akcí a kromě toho bylo odehráno 95 filmů. Z ověřených akcí bylo 20 přednášek (9 zemědělských, 7 přírodních věd, 2 zdravotní a 7 ostatních), 9 tanečních sítar, 1 div. vystoupení a 28 ostatních akcí.

Jako nejvíce navštěvený a nejúspěšnější podnik roku možno označit výstavu ovoce, konanou ve dnech 23.-25. 9. 58. Byla kolektivním dílem místních záhradkářů, kteří ji instalovali s velkým nadšením a obětavostí. (Dressler Jan, Menšík Karel, Šarabal Frant., Vyjádřák Maxm., Džurka Vít, Šklenský Vojtěch.) Výstava zahrnovala jednaš ovoce, zeleninu a v menší míře i květiny, kromě toho byl na ní instalován i koutek ochrany přírody. Sledlo ji více než 600 občanů místních i cizích a němi byla vysoce oceňována.

Dalším zdařilým podnikem byl 1. požárníký karneval v rámci kulturního jízby s návštěvou 500 lidí. Jeho přípravy se obětavě zúčastnila většina členů místní požární jednotky.

Velký zájem vzbudil i pěvecký večer organizovaný osvět. kladou a JZD a na

němž vystupoval převážný sbor ženských z Černošic. Tento večer byl pěkným kulturním zážitkem.

Mladí členové - pořadníci navštívili jediné divadelní představení tohoto roku - M.O.M.

Čtyři početně navštěvená loutková představení uspořádal Loutkářský kopecký (koncertníci na Chlumci, Karel Václav II.).

Školní uspořádal 2 třídychovné besedy (27.4. a 7.12.), spolu se SZPS pak žákovské (na oboučerné školníce roku).

JZO zorganizovalo 9.-11. července autobusový zájezd do Vysočtin, výbor ženských pak 31.8. do Beskyd.

V lednu se během organizoval výbor ženských kursů řiti a č. červecího zdravotnický kurs. Oba absolvovalo celkem 46 žen.

23. listopadu se konal koloný kov na sejiše o polední leží.

V škole nedošlo k žádným osobním amémám. Zásluhou Vondrákové se děti aktivně účastnily akcí k významným výročí a pod vedením p. řed. Steigla se účastnily okresního kola soutěže tvořivosti mládeže a přehlídky nářečí v síle Julia Fučíka v Blatné. Letos opět byl náš pěvecko-hudební kroužek nejlepší.

Místní lidová knihovna měla v r. 1958 celkem 1.914 svazků. Ne méně zajímavý je z rozpočtu věnována částka 1.000,- Kčs.

Finanční hospodářství ženských uspořádání za r. 1958 bylo následující:

Rozpočet:	rozpočet	skutečnost
remedělní	5.150	5.736.52
místní hospodářství	40.900	54.791.88
školní a kulturní	13.600	13.386.75
místní správa	27.370	28.901.66
ostatní hospodářství	700	440.-
celkem	94.180	107.238.81
Příjmy:		
vlastní příjmy	27.840	57.820.52
podílky na st. domcích	13.800	18.663.19
příspěvek z výj. rozpočtu	50.540	44.740.-
roční výsledek příjmy		121.223.71
- - - výdaje		107.238.81
Přebytek		13.984.90

Počátkem roku je klima velmi mírná, do půle ledna nelesla teplota pod 0°C. Teprve po 20. 1. se výtečně ochladilo, noční teploty klesly až na -15°C, napadlo slabší vrstva sněhu, která se udržela pouze do začátku února. Pak přišla oblova, dešťové přeháňky a mlhy a v půli února bylo dlouhá jarní počasí; zdálo se, že jima ani nebude. Teprve od 20. 2. začalo zase mraznout, pouze však v noci a napadlo trochu sněhu. 27. 2. byla dosud nejvyšší váhice této zimy se silným větrem; nejvíce sněhu však napadlo 2. a 3. III. 58, když ho leželo ani 15 cm.

23. 2. se objevili první špačci. Na první jarní den padal sníh, 23. 3. bylo vše zavato vrstvou ani 20 cm. Stollarová jezna přivazání se združují na řepkových polích. Rozkladem je jím organizována pomoc na odmetání sněhu a vyprání potahy. Po dvou dnech sníl portál. Počasí zůstává suché, ale 4. 4. se klání první bouřková přeháňka. Teprve od 14. dubna začíná teplejší slunečné počasí. Květen byl korký a suchý, další měsíce jsou však charakterisovány častými srážkami, které znesnadňují žně i podzimní sklizeň. Teprve v druhé polovině října se počasí ustalilo a nastal pěkný podzim. Chladnější noc, ale bez srážek. Teprve 30. XI. teplota mělly poklesla a začíná mírná zima s nočními poklesy teploty až na -11°C.

4. IX. 58 bylo možno pozorovat přechov polární záři.

Čapal
Munty

1959

Vzhledem k tomu, že během roku 1959 nendály se v naší obci žádné převratné změny ani na úseku politickém, ani mezi složkami národní fronty, nebude snad na úrovni, aby se pro porovnání tudoucím čtenářům kroniky zanechalo poněkud podrobnější vglěšení poměrů v našem JZD. Možná, že za nějakou desítku let leskoum vyvolá na tráni mírný úsměv moje zmínka o „těžkozack“, které museli první družstevníci přelouvat. Nezapínat se snad nebude pro porovnání uvedené rektorové výnosy i některé finanční ukazatele. S naším družstvem to tedy v r. 1959 bylo takto:

Během roku přistoupiily do JZD dvě nové družstevnice a to 20. ledna Marie Augustinová z č. 77 a Ludmila Menšíková z č. 99 od 1. dubna, obě drobné družitelky pudy s celkovou výměrou 5,49 ha. Kromě toho 1. IV. přistoupiil jako člen Miroslav Rada, dozoradní člen družstevní rodiny a tedy bez vnosu pudy.

K 31. XII. 59 obhospodařovalo družstvo včetně záhumenek 226,50 ha zemědělské pudy, z toho bylo orné 207,89 ha. Do této výměry vneslo 37 sdružených zemědělských závodů - bývalých soukromě hospodařících rolníků i drobných držitelů pudy - 185,50 ha, ostatní byla puda v dřívějším držení MNV, nebo přešla z rukou zemědělských závodů bez pracovníků (přestárlí a pod.). Záhumenky se v našem družstve obdělávají hned od založení společnosti v konech JZD, nejvyšší výměra záhumenek je stanovena na 0,50 ha včetně zahrady.

Koncem roku 1959 má naše družstvo 54 členů a 5 dětí. Z počtu členů je 18 mužů, 36 žen, z dětí 2 chlapci a 3 děvčata. Věkový průměr je 47,4 roku, podle sledování věkových skupin je situace následující:

do 20 roků = 2	do 50 roků = 16	nad 70 roků = 4
do 30 roků = 2	do 60 roků = 12	něni mužů v přehledu zahrnutí
do 40 roků = 12	do 70 roků = 6	

Nejstarší družstevnicí je Aloisie Hálková.

K 31. XII. 1959 mělo družstvo následující stavy hospodářského zvířectva:

skot celkem = 188 ks	prasata celkem = 220	slupice = 697
z toho krav = 68	z toho pramice = 33	koně = 16

Záhumenkových krav mají družstevníci v držení 14.

Přehled o plnění porinných dodávek:

	Plán vč. stát. nárupu	Plnění
maso houřzí	18.432 kg	19.465 kg
vepřové	23.136 kg	28.674 kg
mléko	148.167 l	126.661 l
vejce	71.151 ks	+ 64.614 ks
zrniny celkem	815 q	1.114 q
hranby	465 q	728 q
len - semeno	-	1.665 kg

Podle celoročního rozpočtu činných výdajů mohlo družstvo na výrobu 377.000.- Kčs a výnosy byly plánovány částkou 972.000.- Kčs. Ve skutečnosti však byly výdaje překročeny o 44.000.- Kčs, takže dosáhly částky 421.000.- Kčs, zatímco výnosy byly dosaženy 1.111.000.- Kčs. Hlavní zásluhu na překročení výnosů měla především živočišná výroba, zatímco příjmová ztráta následkem neúrody řepy hluboké pod stanoveným plánem.

Nedělitelnému fondu bylo přiděleno 134.000.- Kčs, sociálnímu fondu 32.000.-, kulturnímu 10.000.- a novorozě-rajišťovacímu 10.000.- Kčs. Na splátky na vnesení inventářních věcí bylo odděleno 13.000.- Kčs.

Na pracovní jednotky bylo rozděleno celkem 438.000.- Kčs, což při spotřebě 25.700 jednotek činí 17.- Kčs na 1PJ, hodnota naturalii na 1PJ činí 2,27 Kčs. Brigádníky bylo odpracováno 7.320 hodin a vyplaceno 37.000.- Kčs, na prémie bylo vyplaceno 2.500.- Kčs. Výnosy z tla zemědělské půdy dosáhly 5.367.- Kčs, zatímco náklady činily pouze 2.034.- Kčs.

Během roku zakoupilo družstvo 1 nový traktor a vlečák, z STS byly předány 220 mechanizační prostředky za něž družstvo zaplatilo celkem 80.000.- Kčs. Stav mechanizace se tedy zlepšil a v současné době má družstvo 5 traktorů, 3 vlečky, saseč a vytrávač brombor, 2 mlátičky, 2 samovazy, shnoráč sena a dokoněná je se opravou požárního nekladače kvoze na pásovém podvozku.

V investiční výstavbě byla počátkem roku dokončena stavba zděné družbečárny pro 300 nosnic, na jaře byla opravena mléčnice v č. 9, ve žlábku bylo dáno do provozu síto na 4 vagony obilí ve mlýně a 2 patra opravena jako sýpky, na podzim byla postavena montovaná družbečárna pro další 300 nosnic a koncem roku byla konečně dána do provozu i odlehová mládež dobytka pro 66 kusů.

Bolebová služba jak agronomická, tak i zootechnická jsou v družstvu dostatečně zajištěny, co však nejvíce poburává je stránka organizační. Nepravidelné vedení družstva se projevuje na všech úrovních a jeho následky se nepřetržitě odvíjí jak na malé spolupráci samých funkcionářů, tak i na pracovní morálce některých družstevníků, že stejného důvodu nebyl domd v družstvu veden v život domdů pracovních, který má být představenstvem pomocí oporou ve všech otázkách řízení. Zatím však je situace taková, že některé členové ignorují příkazy vedoucích pracovníků a nabourávají tak plnění plánů práce, aniž by zato byly proti nim použity nějaké sankce. Představenstvo samo je organizací málo operativní a akční schopným, většina úkolů se plní z vlastní iniciativy agronoma a zootechnika. Ani revizní komise domd nevyužívá své pravomoci a svého poslání z toho, aby zjednotila v organizační práci, v dodržování stanov i domdého pracovního řádu dostatečnou nápravu. U některých členů projevuje se při jednáních na členských schůzkách značná pasivita, takže členské schůze mají nízkou úroveň. Výrobní úkoly nebyly v dostatečné míře s členskou základem projednány a jejich plnění bylo přenecháno organizační práci jednotlivců. Je třeba uvést, že ani představen-

stvo jako celek nemělo dosud samo správný poměr k plánování a kontrole plánu, plány se zpracovávají formálně a ve většině případů nebyly dodržovány, ať už ne ve svém časovém sledu, natímco třeba výrobní náklady jsou přeřazeny.

Nedostatkem v našem družství je rovněž to, že nebyla rovinněta mihodlužitelní soutěž a rozhodování nejlepších pracovníků. Nemůžeme tvrdit, že by v družství nebyli jednatelci, kteří by si zasloužili pochvalu. Avšak představenstvo z obavy, aby mezi družstevníky nevznikla křivost, raději nikoho nevyhodnocovalo. Je třeba říci, že družstevní kolektiv není dosud jed- nolitý a že v něm osobní zájmy mají velkou sílu. V družství nebyl dosud v mnohých členech odstrašen pocit mezi zemědělcem a křesťanem. Zatím co jedni mlají, že se nebudou dít na sedláky, druzí opouští tím, že dali do družstva všechno a ti co nedali nic by jim chtěli poroučet.

První práce byly v letošním roce vládnuty v poměrně krátkých lhůtách než v letech minulých. Janí práce v cukrovce i podzimní sklizeň byly zaslouhou přírodních poměrů vládnuty včas. Semoseč i sklizeň oves byly provedeny ve lhůtě a jako velmi dobrý pomůcka se ukázal nový skoupač suš. žně, i když ve své konečné fázi byly brzděny nedostatkem pracovníků, byly vládnuty dříve než v roce 1958. Při všech hlavních pracích, které byly velké ná- roky na počty pracovníků se požádala vydatná pomoc našeho národního závodu - Strojírny potravinářského průmyslu - který poskytl nejen brigádníky, ale i dopravními prostředky. Kromě toho po celý rok navštěvovali družstvo a pomáhali v organizačské práci. Druhý národní závod - silnice - pomáhal především různými odbornými pracovníky sedujícími na investiční správě. Místní orga- nizace strany i měřiční výbor pomáhali družství nejen brigádníky, ale i or- ganizačně hlavně při špičkových pracích.

Několik doplňujících statistických dat:

historické výnosy hlavních plodin	1958	1959
pšenice	23 q	34 q
žito	21	23,60
ječmen	20	29
ovs	25	25
brambory	150	120
kukurkza	290	184
roční doživość na 1 ha	2 060 l	2 235 l
nosnost na 1 slepici	105,2 kg	125,2 kg
hodnota pracovní jednotky	20 Kčs	17 Kčs

První část výroční členské schůze, t. zv. "háčavá" na níž se hlavně probíra- jí nedostatky, je usnášena kritika i sebekritika, se konala 4. února, druhá část a to v pořadí druhé výroční schůze od založení družstva se konala v sobotu 7. února.

Ta měla slavnostní ráz a byla na ní provedena volba nového představenstva a ostatních funkcionářů. Předsedou byl zvolen opět Antonín Šklenář z č. 20, agronomem František Doláček z č. 12, zootechnikem Jan Šradil z č. 30 a účetní Bohumila Mannová z č. 66.

Večer po schůzi se konal zdařilý 1. družstevní ples s hojnou účastí zástupců patronátů a původní i místních brigádů. Každý z účastníků byl o půlnoci pohostěn večeří, vdolečky bylo na stolech stále dostatek. K tanci vyhrávala dechovka města Blomonce.

Je třeba ještě poznamenat, že během žně, kdy se mlátilo na 2 směny na dvou mlátičkách, dostal každý brigádník i družstevník kromě normálního odměny zdarma vydatný oběd nebo večeří, dle toho které směny se zúčastnil. Maso bylo z vlastního porážky JZD, vše se připravovalo v pohostinství u Šimků, jídelna byla zařízena v sále sokolovny.

Během roku se stále ještě provádí nábor do JZD, většinou u drobných držitelů nebo tzv. "kravičkářů", protože z větších zemědělců hospodářství soukromě již jenom jeden má 10 ha půdy.

Po vyličení poměrů v JZD, natěse se myslí k politické i hospodářské situaci v obci. Jak již byla zmíněna, agitovalo se dále pro dokončení socializace na zemědělském úseku. Kromě agitace se však také momentálně pomáhalo v práci. Začalo to při jednomu řepy národních směnou 24. května, pokračovalo se přes žně a hromby až zase do podzimní sklizně řepy.

MNO

Kromě toho provedli funkcionáři MNO zimní kampaň za získání pracovních závezet jak na obci Z, tak na pomoc zemědělství. V průběhu měsíce roku byla rovněž provedena všehorodní příprava obyvatelstva v civilní obraně. Mezinárodním událostem byla věnována jedna veřejná schůze, na níž byla objasnována otázka Berlína.

Obecní národní výbor organizuje mezi obecní skupinovou soutěž jak v plnění zemědělských úkolů, tak i v obci Z. Naše obec soutěží ve skupině Bystřovany - Bukovany - Dvořdín a při většině hospodření se umístila na 1. místě.

Ke zlepšení činnosti ČSM konal se společný aktiv všech složek národních front, avšak bez trvalého výsledku na práci skupiny.

V obci Z se pokračuje v rozšiřování kanalizační sítě a sice v úseku za humny.

Je to práce velmi náročná a proto se nepodniká žádná jiná stavba. Pro zajímavost bude snad dobré se zmínit o tom, že při výkopu kanalizační trasy za sokolovny (za humny) tam kde stojí boží muka, přišlo se na kosti, pocházející z vojáckých pohřbených v těchto místech v době prusko-ruské války. Boží muka by snad opravdu navěděovala označení hromadného hrobu.

Rozpočet MNV byl sestaven a během roku čerpán takto:

Hospodářství
MNV

	Plán	Skutečnost
remédělba	7 850	5.161.01
místní hospodářství	14 190	14.085.04
škola a kultura	25 350	36.670.51
vnitřní správa	27 700	23.134.84
vodní hospodářství	2 200	871.87
akce 2	25 000	25.203.20
celkem	102 290	105.126.47
vlastní příjmy	33 800	48.874.60
podíl na daních	21 300	23.549.15
příděl z vyššího rozpočtu	47 190	47.190

Tento rozpočet zajišťoval dostatečně plnění všech hlavních nároků národního výboru. Ze zdroje doplňkového rozpočtu byl pořízen lis na škvárové betonové trávěnice v hodnotě 2.070.-Kčs.

Většina kulturních podniků v r. 1959 byla organizována buď přímo osvětlovou besedou nebo místním výborem národní fronty a pouze na menší části se podílely přímo jednotlivé složky, to hlavně na podnikách záborního pázu. Neaktivnější v tomto směru bylo především SRPŠ, které za pomoci školy, výboru žen, Sokola a jednoty mělo hlavní účast na několika kulturních i záborních podnikách. Skino, které až do konce srpna provozovalo sdružené podniky (SRPŠ), převzala od 1. března 1959 do své správy Osvětová beseda.

Osvěta

Aktivně se dále na osvětové činnosti v obci podílel výbor žen, pozdrušci, kteří měli opět zdařilý letní karneval, a odbočka svazu čsl.-sovětského přátelství, která organizovala několik přednášek o životě v SSSR. U daleko menší míře než bylo ospandu potřeba se osvětové práci věnovala místní skupina Čs. svazu mládeže a tělo-úchovná jednotka Sokol. Dostatečnou měrou se na tomto úseku zapojilo ani místní JZD, které se prozatím v první řadě věnuje svým hospodářským otázkám a na úseku kulturním se dostává pouze zvolna. Kromě plenu uspořádalo pro svoje členy autobusový zájezd na brněnský veletrh. V posledních dvou letech se dostává do popředí místní skupina čsl. územního úřadu, která organizuje zdravotnické přednášky a kurzy a podařilo se jí zorganizovat kádr obětavých zdravotnických pracovníků.

Kroužky, které byly dříve v Osvětové besedě ustanoveny, se z různých důvodů rozpadly, takže o jejich činnosti byl veřejný život ochuzen. V současné době existuje pouze vlastivědný kroužek mládeže, který podnikl s dětmi několik výletů, 29 členů získalo odznak „100 žamek km“ a jsou nadávány různé pravidelné občerstvy členů. Pravidelnou činností během celého roku vykazují naše místní lidová knihovna, jejíž fond je neustále doplňován malou penzími možnými knihami. Knihovnice B. Mannová byla za svou činnost vyznamenána a odměněna věcnými

mi dary i čestným moudrím.

Během roku bylo konáno celkem 14 přednášek, z nichž 5 bylo předneseno v cyklu veniické lidové university. Dále se konalo 1 divadelní představení a 4 taneční zábavy. Pětiletými podniky byly oslaveny památkové a meximárodní dny, konaly se 2 dětské besídky. Školní rok byl zahájen laborátem. Kino promítlo celkem 98 programů, které navštívilo 4.964 občanů. ČSK nespořádala zdravotnický kurs. Předokremi konaly místního porobasu ani představení, noviu nebyly mitee mstaveny.

Veniická lidová universita byla příkopnickým pokusem nové formy světové práce. Jejím cílem bylo získat trvalý jádr navštěvníků předem naplánovaného cyklu přednášek na základě písemných přihlášek. Cyklus obsahoval tyto přednášky:

- 30. 9. Do klubů lidského života
- 14. 10. Žijeme v atomovém věku
- 28. 10. Morální zásady moderního člověka
- 11. 11. O původu křesťanství
- 25. 11. O smyslu lidského života
- 2. 12. Zhodnocení s promítáním krátkých filmů

Cyklus měl celkem úspěch a po jeho ukončení bylo vydané ověření tímto občanům, kteří se zúčastnili všech přednášek: Boudovský Zdeněk, Šilka Ladislav, Šilka Tomáš, Kasal Bohumír, Kasalová Božena, Kasalová Vojtěška, Klimečková Anička, Mandel Bohumil, Mamu Alois, Mamová Bohumila, Menšík Karel, Mosler Vladimír, Moslerová Božena, Paulík Josef, Paulíková Dana, Pilař Stanislav, Pilařová Božena, Pláček Karel, René Antonín, Smáhel Ludvík, Smáhelová Štěpánka.

Z ostatních témat, které byly mimo cyklus předneseny uvádím: Vítězné sovětské letectvo a astronautika, Člověk a alkohol, O vzhledu mládeže očima sondce, Sovětské pobaltské republiky, dále patřily organizované přednášky s tématikou zemědělství, bezpečnosti a protipožární.

Místní lidová knihovna obsahuje 1.999 svazků, z toho 638 románů, 1025 záhady, 336 pro mládež.

V škole se vyučuje ve 2 třídách, ředitelkou školy je o. Augustina Steigl, učitelkou o. Věra Vondráková, dojíždějí z Blomoue.

Počasí

Počasí lze v průběhu roku 1959 označit celkově za příznivé. Během sice bylo pokusné a ani mrazy nebyly nijak silné. Zato však se 25. ledna přihlásila sněhová náhoda o takové síle, že porazila i některé méně pevné sloupky telefonního vedení. Jarní počasí začalo již koncem února, 17. března se mu začalo pat. Léto bylo nářkově normální a podzim byl rovněž pěkný, spíš možno říct, že suchý. První vydatnější přehánka přišla až 5. prosince, 17. prosince začíná padat sníh, 25. XII. do leží asi 11 cm, avšak 26. XII. začalo opět tát a přest.

Plyunrod-
nálezy

V tomto roce bylo přes náš kádru polézáno potrubí dálkového plynu. Při
výkopu naby se našlo v prostoru proti železnicím na nálezy stěpi hliněných nádob. Byly
množeny v hloubce asi 100 cm a jejich maleriště (několik za sebou) byla zřetelně
odlišena od okolní půdy tmavší barvou - snad stopkami po obnitiích. Podle měření
odhaduje se o zbytky t. zv. volutové kultury staré asi 6000 let. Trasa plynu
a maleriště jsou v polích východně od železnic (za buřínem).

Zapsal
Vraný

R

1960

ok 1960 byl již předem znám jako rok bohatý na významné politické události. Na programu byla reorganizace územní samosprávy, volby, nová ústava, spartakiáda a sčítání lidu. Proto hned od počátku roku byla vyvíjena značná politická aktivita. Jednalo se o možnosti přečlenění obcí a JZD, vybírali se kandidáti na poslance NV všech stupňů i do národního shromáždění, připravovala se diskuse k návrhu nové ústavy.

Podle návrhu ONV mělo se nvažovat o sloučení obcí Bystřorany, Bukorany a Velká Bystřice. Místní národní výbor i JZD však mají jiný názor a navrhnou sloučení Bystřorany - Bukorany - Dvořidlov, případně i Lošov pokud se týká JZD. Do voleb však zůstalo pouze při jeduání a ani po volbách nedošlo k realizaci. Územní reorganizace se tedy máří obce nijak nedotkla, ale podstatně zarábala do uspořádání okresů. K okresu Blomone byl přičleněn celý okres Šternberk a větší polovina okresu Litovel (kromě Konického, které bylo přičleněno k Prostějovu). Tak z původních 77 obcí má okres po sloučení včetně vojenského újezdu téměř 200 obcí; po volbách se však tento počet snížil na 130 sloučením některých obcí zejména v oblastech Litovel, Mlýčar a Šternberk. Kraj Blomone byl zrušen a vytvořen kraj Severomoravský se sídlem v Ostravě.

Vzhledem k dosaženým výsledkům na poli politickém i hospodářském byl vypracován návrh nové ústavy a předložen k veřejné diskusi. Rozpracování připomínek byl návrh projednán na celostátní konferenci KSČ a schválen novým národním shromážděním vešlým z červených voleb, jako ústava Československé socialistické republiky (ČSSR). Zároveň byl schválen nový státní znak.

Sčítání obyvatelstva bylo odloženo až na počátek roku 1961.

Do předvolební agitacíní kampaně a různých komisí bylo zapojeno téměř 100 místních občanů. Obec byla rozdělena na 15 volebních obvodů, takže nový místní národní výbor má od 12. června 15 poslanců. Účast na volbách byla stoprocentní a rovněž jednotliví kandidáti obdrželi plný počet hlasů. Volby proběhly klidně, v dobré pohodě, všichni voliči odvolili již v dopoledních hodinách. Složení nového MNV:

Mann Alois, nar. 1922, kam. ONV, -	předseda
Vodička Alois, nar. 1907, -	tajemník
Dohnal Alois, nar. 1916, úkolář, -	člen rady, předs. finanč. komise
Utkal Bedřich, nar. 1922, úředník, -	-
Kilarová Břena, nar. 1915, úřednice, -	-
Sedlář Jaromír, nar. 1927, úředník, -	-
Peřina Stanislav, nar. 1908, člen JZD, -	-
Mlčoch Josef, nar. 1917, dělník, -	člen MNV
Zesník Karel, nar. 1915, -	-
Dostál Vladimír, nar. 1921, -	-

územní reorganizace

nová ústava ČSSR

Volby do MNV

- Bemisel Radislav , nar. 1934, dělník - člen MNT
- Pohlidalová Anna , nar. 1923, člen JZD - -
- Jemella Kantičér , nar. 1920, náčelník - -
- Kronělková Helena , nar. 1935, v dom. - -
- Zita Josef , nar. 1925, mistr - -

Rada místního národního výboru je tedy sedmičlenná, tajemník je celodenně volněným placeným funkcionář. Kromě toho je na MNT položená pracovní síla pro administrativu (Dana Pavlíková) a zúčenec (Klára Špuláková).

Při MNT bylo zřízeno (ještě podle návrhu důvěrního KV) 13 komisí: zemědělská, finanční, pro místní hospodářství, pro výstavbu, školská a kulturní, bezpečnostní, bytová, pro elektrifikaci a rozhlas, pro výchovu mládeže, zdravotní a sociální, pro občanské záležitosti, škola, trestní. Tento systém však neodpovídal ani zákonu o KV, ani nebyl účelný a proto byl bez přerorganizován na 6 hlavních komisí: zemědělská, finanční, pro výstavbu a pro místní hospodářství, bytová-sociální-zdravotní, pro školství a kulturu, pro zachování veřejného pořádku.

Komise MNT

Výbor žen při MNT je po volbách provedených v měsíci září 20tičlenný, s přibližným paritním dvoustevním, dělnic i žen z domácnosti. Je dobrým pomocníkem KV nejen pro svoje iniciativní návrhy, ale i pro aktivní pomoc kterou poskytuje jak JZD, tak i některým složkám karových front a osvětové besedě. Ke spolupráci s JZD se stal o přechodný zřetel, zabývá se problémy zásobování i hygieny obce, s výborem pro občanské záležitosti organizuje společné vítání novorozenat v mateřském středisku ve Vel. Bozatici.

Výbor žen

Komunistická strana Československa jako vedoucí složka v obci sleduje svoji významnou úlohu v plné míře. Horní je již situace v ČSM, který jako početně velmi silná organizace nevykazuje tomto stavu srovnatelnou činnost. Chybí mu řádové energie vedení. Rovněž aktivita tělocvičné organizace Sokol vykazuje slabou a nepravidelnou úroveň. Ostatní složky pak doplňují svoji veřejnými podniky činnost osvětové besedy a ve svém souhrnu se platně podílejí na kulturním a společenském životě obce. Jsou to především Sdružení rodičů, Čl. územní úřad, Svaz přátel SSSR a požárníci, jejichž místní jednota čítá 48 členů.

Složky KV

Ve volbách prováděných 12. června byl za naši obec volen jako poslanec do okresního národního výboru s. Miroslav Čapla, který se pak stal předsedou ONV. Do KV jsme volili s. Mlčocha Adriána, vedoucího pracovníka elektroústředí z Pozemnické slaneč, a do národního shromáždění politického pracovníka Eduarda Mandáka.

Poslanec ONV, KNT, NS

Do hospodářského roku 1960 vstupovalo naše družstvo s porodilnými podmínkami na jednotlivých úsecích. Po zkušenostech předcházejících let a školních družstev byly vypracovány nové druhy výnosnějších oviv, zejména německé mělé přemice. Naprostý nedostatek však družstvo mělo bramborové sadby a ještě ji část

JZD

v křeslech namrzela. Zdroba jadrnjek 3miv byla průměrná a mtila dřív k četění, seno bylo kvalitní a v dostatečném množství. Zato tepné odtáze bylo velmi málo nlienu, nízké množství cukrovky v r. 1959. Stavj dobytka neodpovídaly plánovaným stavům zejména v protu celkem a trav. Vertioného dobytka byl dostatek. V celku možno říci, že po grobní stránce byly poměry příznivé, méně uspokojivá byla již situace ve stavu členstva a v pracovní morálce. Vyhromily se některé vztahy mající své kořeny v souze po osobním obkacení, jež zomesly do dvůstra nerovný jež se oblidnily zejména tím, že podněcovatelé se sami vyloučili z dvůstevního kolektivu. Potřie v organizačním práci promění nejen z nízké morálky, ale i z nervozity členstva, které nemůže vlastními silami zvládnout téměř ani základní práce v dvůstvě.

Rostlinná výroba - jezajstována 1 stálovou výrobu skupinou, ve které jsou sařazeny většinou země s průměrným věkem nad 50 let, dále pak koč a traktoristé, kteří organizují většou průměr na poměch 50 polí. Po půdě byly všechny poměry až na nepřetržitý zbytek sloněny v souvislé hony a ve větší míře bylo tedy možno použít mechanisace. Nepříznivé počasí s častými srážkami však použité mech. prostředky velmi ptěžovalo. Zejména kultivace brambor a řepky byla velmi zanedbává, takže se nebyvalou měrou rozrosly plevele, které nejen omáčily výnos, ale zvýřily i mllady na puení vytrhávání. Rektanové výnosy obilovin byly proti plánu poněkud vyšší až na ječmen, v kterého množství velké množství polehnutí a přerůstem podsevi, takže mnoho zrna zůstalo na poli. Nepomohla ani sklizeň kombajnem, neboť celé plochy byly dostova zřity do země. Zřity vmiřly i při jmlatu, který se proti min. letům značně prodloužil. Sklizeň řepky vřala nejen velkou poměchovostí strojů, ale i špatnou kooperací s traktoristy. Nejnižších výnosů bylo dosaženo u brambor - pouze 64 q/ha. Sadba byla špatná, pole zaplevelená, rostliny napadeny plsní bramborovou. Po počátečních obtížích byla vřledem k počasí nejprve zrušena sklizeň cukrovky. Výnos byl dobrý, takže cukrovka podstatně ovlivnila konečný hospodářský výsledek dvůstra. Seno i slavy se sklizeň daleko hůř než v r. 1959, část musela být dána do kompostu. Rovněž lucerka-semenačka zůstala na poli. Sen se přes všechny potíže vydaril, třebaže ho bylo málo trhat méně. Ovsní postupy ani hnojivové plány nebyly po časté změně dostatečně zpracovány. Vřledem k bonitě půdy je půlka jednoho stavena celou plocha cukrovky. Dvůstvo má 16 ha luž v katastru obce Klusovic. Pro rok 1961 má dvůstvo zajištěna ovsa z vlastních semenářských dílen, pro zlepšení situace v bramborách bylo jednorázem změněno za tepné řídky 5 vagonů brambor.

Živočišná výroba - od svého založení záporí ŽD o mutnosti dosáhnutí plánovaného stavu dobytka říměnjek k výměře půdy. Tato situace je zaviněna tím, že dvůstvo přerolo krodě půdy od kříd nebo dvojných dřívitelů bez dobytka. Bylo tedy třeba dokupovat. Zároveň se dvůstvo zaměřilo na zvládnutí TBC a rozdělilo všechny dojnice podle zdravotního stavu do rodilých stáji. Tepně lonem roku se podařilo dosáhnout plánovaného stavu stolu. Největším nedostatkem v živočišné výrobě je její roztržitost. Dvůstvo má vřledem pouze odchovnu mladého dobytka, kříd a živ jsou vřledem v jednorázem medlostech, rovněž tak pominice. Pouze masate jsou umístěna v adaptovaném

elkú v č. 26 v počtu 80-100 kusů. Tento stav nejen zhoršuje provoz, ale nedovoluje ani provádět mechanizaci na vřetě velkého počtu pracovníků. Z možných různých metod je úspěchem v družstvě využíváno pouze dvořádování. JZD nevyužívá možnosti posevní doby i v prostoru s odlehlostí. Přesto množství dobytka má stále propojení kusedlosti a v r. 1960 bylo doručeno nejvyšší dojivosti - 2480 l na kravu. Rovněž natalita se zvýšila a v důsledku několikerého narození dvojčat dorálo družstvo od 100 krav 111 telat. natalita prasnic však poklesla na 12,69.

Hrubé i hrubé produkce na 1 ha se proti minulému roku zvýšila zhruba o 11% a jediné výsledky živnišné výroby se hodnota pracovní jednotky měnila na plánované výši, t.j. 18-útes bez maturování. Počet odpracovaných jednotek na 1 ha se zvýšil jednak vzhledem k mimořádným pracovním podmínkám v r. 1960, jednak proto že družstvo začalo s kompostováním a rovněž vzhledem k vyšším daním dobytka.

nedostatkem bylo, že družstvo nepostoupilo ani o kůček kypědu v zimě i v ústředí. Adopci se získal prostor pro cca 90 kusů v č. 26 a pro 26 krav v č. 9, kde bylo instalováno i strojní dojení.

Převodem z STS získalo družstvo některé mechanizační prostředky, dále si pořídilo pojízdný maladač kvoze, mechanickou lopatu do skladu, závlahové zařízení na 5 ha, 2 elektr. zásobníky vody a traktorovou vlečku.

Domácí pracovní řád nebyl ani letos dořídován, činnost režimní komise se snížila většinou na kontrolu pořádku.

Družstvo, MNS i vesničná organizace zahájily jednání o sloučení s JZD Dvořák a Bukovany. Stalo se tak až před koncem roku a pro letošek tedy zůstalo pouze při jednání.

Jako nové členové vstoupili do družstva od 1.1. Štěpánová Anna z č. 71, Kůbal Bedřich st. z č. 47 a dosavadní něčí Kostiř Slav Sklenář z č. 20 od 1. IX. 1960. Do něčeho poměru v JZD vstoupil Pohlidal Karel z č. 11, který se v STS měl na opraváře zemědělských strojů.

K 31. XII. 1960 obhospodářovalo družstvo celkem 231,37 ha zemědělské půdy, z toho je 20,22 ha zahrádkářů. Orné půdy je 216,60 ha. Členů vyrazuje JZD 51, zaměstnanci nemá žádného. Několik hlavních ukazatelů družstevního hospodářství:

Tržby z rostlinné výroby	plán	414.000	skut.	398.424	Kčs
- živnišné výroby		853.000		921.023	Kčs
- ostatní		69.000		103.154	Kčs
Celkové psněžní příjmy družstva		1.336.000		1.422.601	Kčs
Náklady na výrobu celkem		351.000		494.146	Kčs
Ostatní náklady/daně, pojist., úbytky/		248.000		213.822	Kčs
Přídel nedělitelnému fondu		132.000		106.153	Kčs
Členům na splátky		12.000		13.914	Kčs
Přídel sociálnímu fondu		40.000		42.678	Kčs
provoz. zájst. fondu		-		14.651	Kčs
kulturnímu fondu		13.000		14.226	Kčs
Členům na prémie a nevydané naturalie		-		26.624	Kčs
Členům na pracovní jednotky		540.000		496.386	Kčs

Slučování
nově členové
JZD

Při celkové spotřebě 27.577 pracovních jednotek činila hodnota 1PJ 181 Kčs v penězích plus 1,86 Kčs v naturálních. Na naturálie se vydávalo žito, ječmen a pšenice à 1 kg na 1PJ, maximálně však 4 q na 1 členu, zbytek se vyplácel v penězích.

Režimové
výnosy

Průměrné režimové výnosy dosáhly u žita 33,5 q, u pšenice 35 q, ječmene 28 q, ovesa 32 q, len stonky 39,53 q, len semeno 6,10 q, brambory 64 q a cukrovka 308 q.

K 1.1.1960 mělo družstvo: skotů/z toho krav, prasat/přemě, slepic, koní

188/68 220/33 697 16

K 31.12.1960 - - 213/96 232/36 980 9

Ze záhmelového hospodářství členové byly vyřazeny krávy. Polovina se hodily i dalšímu dřevu, byly družstvem od členů vykoupeny, jinak je členové mohli prodat kamkoliv.

S dodávkovými úkoly se družstvo v r. 1960 vyrovnalo takto:

maso vepřové	plán 21.000 kg	skut. 24.319 kg	= 115,5%
hovězí	14.000 kg	20.875 kg	= 149,1%
mléko	183.500 l	172.132 l	= 93,8%
vaje	95.220 ks	90.260 ks	= 94,7%
zrnný celkem	870 q	870 q	= 100,0%
brambory	406 q	406 q	= 100,0%
cukrovka		10.547 q	

Nesplněním dodávek mléka a vaje bylo způsobeno nízkým stádem krav a slepic během roku.

	1959	1960
Hrubá zemědělská produkce na 1 ha zem. půdy činila	6.925	8.699 Kčs
Hrubé peněžní příjmy	- -	4.905 6.158 Kčs
Náklady	- -	1.821 2.139 Kčs
Roční doživost na 1 kravu		2.235 2.480 l
Roční nosnost 1 slepice		125 130 ks

III. výroční členská schůze se konala v sobotu 20. února 1960 v sokolovně, tentokrát bez voleb, neboť dříve neuplynulo dvouleté funkční období. Večer se pak konal II. družstevní ples, opět s dechovkou města Blatná.

Nakonec je pro úplnost vylicení poměří v JZD třeba dodat toto:

Vzhledem k mimořádně těžkým podmínkám v letošních zimních měsících vlivem vytrvalých deštů, vyžádalo si naše JZD pomoc z JZD Palkovičovo (okres Čáslav, Vel. Žitný ostrov), se kterým má družstvo. Z tohoto družstva skutečně přijelo vlastním nákladním autem 10 pracovníků a pak se od nich dovezl ještě 1 samovar, takže se sklízelo 3 samovary. Pomoc blatňáků byla velmi účinná, mimo jiné postavili u odlehlorý pěkný stah slámy. Družstvo jim poskytlo zdarma ubytování i stravování, dobře jim zaplatilo a nakonec si odtud vzeli i několik metrů své pšenice.

Družba s JZD Palkovičovo byla navázána prostřednictvím patronátního závodu strojíren potavinářského průmyslu a to návštěvou v Palkovičově ve dnech 12.-14. února 1960, již se kromě ředitele SPP s. Cimlera zúčastnili družstevníci Mamová Bož., Dolánek Frant., Zahálka Frant. a Slepice Jos.

JZD
Palkovičovo

Během roku 1960 byla prakticky dokončena socializace v naší obci. Půda, která ještě pře-
stává mimo dvůstvo představuje většinou zahrady, které nespadají po socializaci v ú-
ravní a pouze v menší míře jde o drobné zemědělské závrady většinou do 0,50 ha. Od 0,50
do 2,00 ha jsou dosud v obci 4 závrady, avšak u žádného z nich není zemědělství hlavním
zaměstnáním majitele.

Dokonečení
socializace

Se socializací souvisí vytrávení desítek provozoven M.Ú. V r. 1960 spravoval M.Ú.
celkem 12 provozoven a to: výrobou elektrické energie v č. 9 (byv. mlýn), čalounictví a seklár-
ství, elektro a radioopravy, kuličství, brajčů, švadleny, kovářství, betonářství, autoopravy,
lisování ovoc. Dvě provozovny byly během roku zrušeny - kovářství a projektování
prodejen - protože tyto profese nesmí M.Ú. provozovat. Provozovny jsou řízeny předsedou komi-
se pro místní hospodářství. Pracuje v nich 8 mužů a 5 žen.

Provozovny

Celkové tržby těchto provozoven za r. 1960 činily 90.835 Kčs, z toho od obhratek
50.351 Kčs, od socialist. sektoru 40.484 Kčs. Přebývky hospodářství plynou do doplňkového roz-
počtu M.Ú.

V rámci akce Z bylo během r. 1960 zbudováno v obci následující:

Přístavba

Dokončena I. etapa povrchové kanalizace v délce 150 bm z návsi směrem k polos-
tinství, kde navázala na dříve budovanou trasu. Odpracováno 410 hodin.

Vybudována II. etapa kanalizace "na zábrani" která podtažením pod mlýnský
náhonem zaústila do hlavní větve "na čtverlžáč". Odpracováno 660 hodin, hodnota vytes-
řené díla je 50.000,- Kčs.

Byly vydlážděny rigoly v úseku "za školou" v délce 160 bm, odpracováno 130
hodin, hodnota 8000,- Kčs.

K pomůlkám podléhal byla provedena úprava terénu a postaven provizorní
plot. Po zahorení kanalizace byla provedena i částečná úprava návsi.

Naše obec je zásadně zásobována vodou ze studní. V menší polovině domů
jsou instalovány domácí vodárny. Na vodovodní řád Blomone-Práslavice jsou na-
pojeny k veřejnému používání 4 výtahové stojany-hydranty. Byla provedena zkouška
vody ze všech studní a zjištěno, že s výjimkou 1 studny je voda všude záradná, zej-
ména pak v úseku "na zábrani". Odstraňování zárad je možné pouze postupným na-
pojováním na obmonecký vodovod, což se však dosud při jednáních nedaří.

Vodní
pomůlky

M.Ú. je vlastně obytná budova č. 46, ve které bydlí 3 nájemníci. Dům
je ve velmi špatném stavu, byty bez příslušenství.

Domovní
majetek M.Ú.

Křádovna M.Ú. je umístěna v nevyhovujících poměrech ve vlastním domě
č. 45, v jedné místnosti. Pro práci tajemníka a administrativní síly, kteří mají v úřad-
ních hodinách bezprostřední styk s občany a mají v této jediné místnosti zároveň klo-
žku všech písemných materiálů, je toto prostředí naprosto nevyhovující. M.Ú. proto usá-
zuje o adaptaci celé budovy. Z příjezdu by se daly poměrně nevelkým nákladem zís-
kat 2 nové místnosti pro úřadovny a ze stávající místnosti by se upravil archiv a roz-
hlasová ústředna. Návrh na přestavbu byl dán k projednání všem složkám v obci,
které s ním vyslovily naprostý souhlas.

Škola
 Kaňi dvojtřídní matěrně v tomto školním roce 55 žáků. Ředitelem je stále Aug. Šteigl, učitelkou s. Věra Vondráčková z Blomonce. Ve školní budově byly vyměřeny střešní a vrané dřevěné schody za nové betonové a obě třídy byly podstatně lépe vybaveny. Věnování vzhled školy je však velmi ubohý a je hankou celé obce. Přes všechny snahy národního výboru nepodařilo se donud prosadit generální opravu fasády.

S mnohými výhody je všeobecná spokojenost, podstatně poklesla návštěva dětí v náboženství. Škola se jako celek podílí na veřejných podnicích v obci, zejména zásluhou s. učitelky. Výdatná byla pomoc dětí i při pracích v JZD, hlavně při zotavování plevelů, křídlování v době žní a při sbírání hromek.

Velmi pocítovaným nedostatkem je to, že v obci není žádné ani předškolní, ani mimoškolní výchovné zařízení, takže mnoho maminek zaměstnaných mimo obec má s umístěním svých dětí značné potíže.

Kultura.
 Činnost osvětové besedy v posledním roce značně poklesla. Byly opušteny některé formy agitární práce a ani obvyklé kulturní akce nebyly dostatečně využívány. Největším hladem roku 1960 bylo to, že po delší přestávce bylo místními ochotníky se značným úspěchem uvedena divadelní hra - "Zulcovský parádek" a "Mikuláš Dáčekův z Hlesova". Školní děti sebraly pod vedením s. učitelky kni "Pohádka pro vás". Pravidelnou činnost vykonává i kardinální hromádka, která kromě několika výletů zorganizovala ke Dni ptactva 1. dubna přednášku s vypravkou a pásmem krátkých ochranných filmů.

Jinou zjevnou vytrvaněnou jsou 4 přednášky a 8 kulturně společenských akcí včetně plnění a oslav MDŽ, 9.V. a 7.XI. Filmových představení bylo celkem 14. Existence kina je vážně ohrožována příchodem televizorů, počet návštěvníků značně poklesl.

Knihovna
 Místní lidová knihovna vykonává pravidelnou a trvalou činnost a plní své osvětové poslání především v řadách mládeže. V r. 1960 měla MKK téměř stočku čtenářů, kteří si vypůjčili téměř 3000 knih. V zimním období se půjčuje pravidelně 1x týdně, přes léto pak ve čtrnáctidenních intervalech. Knižní fond tvoří 2.115 svazků, z toho je 682 praněná a 397 pro mládež. Knihovna je umístěna ve vyhovující místnosti v budově MÚK a vybavena potřebným inventářem.

Zdravotnická
 V obci není žádné zdravotní zařízení, patříme do obvodu Velké Popotvice. Pravidelnou činnost v místě vykonává místní skupina Čs. červeného kříže. Po vybudování kanalizace v podstatné části obce zůstává nejzávažnějším zdravotním problémem voda. Naštěstí se však během roku nevykytla mezi občany žádná infekční choroba.

Slintavka
 Konec měsíce listopadu vykytla se v některých obcích přerovského okresu a s několika dny později i na olomouckém okresu slintavka a kulhanka. Vzhledem k tomu, že se v této době byla již provedena ochranná očkování, nerozšířila se epidemie ve větší míře a zůstala omezena pouze na některé obce. K tomu nejvíce byl postihnut Daskabát, Černovín a Hlušovice, takže v rámci preventivních opatření byla naše obec zaočkována od 20. XII. do I. ochranného pásmu se zřetelím všeho stromorostování.

Tak se na vánoční svátky ani nemohlo lézt kimo, polostínění modrávalo pouze přes ulici a požárníky připravovaný sítěsti s nepříznivými podmínkami poměr odpadl. Epidemie byla zdolána až začátkem roku 1961.

Rok začal deštivým a sychravým počátkem. Teprve 9. ledna klesl teploměr na -9°C a spadlo trochu sněhu, v dalších dnech mrazy dostoupily až -15°C , um tam připadlo trochu sněhu. Již 23.1. nastává opět obleva, sníh mízní a teploměr stasuje kolem 0° . S příchodem února se však opět ochladilo až na -18°C , jenže bez sněhu. Od 12.2. znova vyduknují teploty nad 0° a 14.2. je úplně jarní počasí. Sem tam přijde ještě déšť se sněhem, mrazy však mizí nezostly. 28.2. se objevili první špačci a s výjimkou polesem v noci 7.3. na -7°C , klán se již neodvratně jaro, takže 12.3. bylo možno začít s polními pracemi. První jarní den se však nezdaril, v noci bylo -5°C , přes den sychravo. To však již bylo poslední dozrívání zimy, hned další dny jsou zase pěkné. V dubnu bylo pusué „aprilové“ počasí s velkým změnami a 25.4. se dokonce přihnalo i sněhová přehánka, opadující se ještě 26. a 27., poslední mrazík přišel 3.4. -3°C . První bouřka přišla 22.4., ačkoli přes léto jich bylo nepoměrně méně než obvykle.

léto bylo náložně velmi bohaté, nad normálem. V květnu napršelo v 11 dnech 77 mm, v červnu za 12 dní 82,3 mm, v červenci přišlo v 17 dnech s vydatností 116,6 mm, v srpnu 15x došlo 90,6 mm, v září bylo 8 deštivých dní = 37,9 mm, v říjnu za 10 dní napršelo 70,1 mm. To znamená, že v období hlavních polních prací spadlo celkem 477 mm nářez, zatím co celoroční průměr naší oblasti je cca 600 mm. Teplé a vlhké počasí podstatně ovlivnilo polní práce. Porosty byly více bujné, avšak zejména brambory a kukuřice přecholají pleselem. Rovněž řepa je hodně zarostlá, obilí polehlo a zejména ječmen značně porostl. Nejméně postižena mchala pšenice, zato ten byl také polehlý, že se musel vytrhávat méně. S hlavním sečením se začalo až 30. července a s mlácením 3. srpna. Rovněž brambory a řepa se dotývaly z porůbeného pole. Teprve sám konec přibližně byl trochu slušný, listopad byl poměrně málo deštivý a 20.11. bylo dokonce daleko líp než v první jarní den. Vánoce byly bez sněhu.

Zapsal

Mammy

Počasí

1961

V

e složení místního národního výboru nedošlo během roku k žádné změně. Rovněž situace v ostatních složkách se vyníjela obdobně jako jiná léta. Sčítání funkcionářů je minimální, takže se dá říci, že veřejný politický a veřejný život je organizován kádrem občanů, kteří jsou veřejně činní již po mnohá léta.

Hlavní přetel veřejné správy i strany je přirozeně zaměřen k poměrim v JZD. Je třeba konstatovat, že podmínky pro zdárný rozvoj družstva jsou stále tvrdší. Nejnepříznivější situace je v pracovních silách, vzhledem ke stupni mechanizace. Složový park, který má družstvo k dispozici počátkem roku je naprosto nedostatečný v poměru k počtu hektarů a družstevníků. Během roku se situace poněkud zlepšila nákupem některých sblíživých strojů, avšak odchodem 1 družstevníka na vojnu zůstal jeden hektar neobsazený, protože není kdo by na něj zavázal. Pokud se týká pracovních sil, má zhorzující se situace několik příčin: V první řadě je to odpovídání starých a třeba zdůraznit že pracovníky družstevnic / manželky dělníků, které dříve pracovaly márně u rolníků a vlastnily kolem 0,50 ha pole /. Příliv mladých par nebyl v tomto roce vůbec žádný. Se starými družstevnicemi odpadli i rodinní příslušníci, kteří dříve, dokud pomáhali člence k počtu pracovních jednotek, účastnovali se v JZD brigád v daleko větší míře než je tomu po odchodu členů družstva. Nakonec se projevuje i to, že stále větší počet žen z domácnosti odchází pracovat do průmyslu, protože k tomu mají v současné době vhodnou příležitost ať již v Moravii v mariánském údolí, nebo v různých párovkách v Olomouci. Z těch se nepodařilo žádnou zůstat pro práci v JZD. Mnoho pracovních sil váže též roztráštěná živočišná výroba. Proto se MÚV, strana i JZD všemožně pokoušeli o stavbu kravína. V měsíci květnu byla již situace tak daleko, že byl vytyčen stavební obvod v cihelně. Nakonec však ze stavby sešlo, protože domed stavební úpr pro 104 krávy byl pro oblast Hané zúžen jako malý.

Pomalu se zvyšující počet hektarů a sestupná tendence počtu družstevníků zaměřují do JZD nevoritu hlavně v období špičkových prací. Výsledkem jsou pak různé neváry, porušování stanov i domácího pracovního řádu. Velmi markantně se tato situace projevila při výběru nového předsedy, protože na letošní rok opět padla volba nového představenstva. MÚV i strana vyvinuli značné úsilí, aby získali něsterého z mladých družstevníků, ale marně. Družstevní kládum nepřiznivě rozřešilo i přijímání posledního sokromého zaměstlá Jana Slivky z č. 15. Přes podepsání přihlášky a přijetí členkou schůzi měla rodina nemalé nejtaté nesmyslné požadavky a nakonec pracuje v JZD pouze jeho manželka, zatím co on sám je zaměstlán v lese.

Konec minulého a počátek letošního roku stál ve znamení malých po slonění JZD Brytšovany - Bukovany a Drozdín se střediskem v Drozdíně. Původní záměr na přibání Samotiček a Ložova hned z počátku propadl. Členové schůze všech tří družstev slonění odhlasovaly a byli již schválení i kandidáti do společného představenstva. V poslední fázi však Bukovany odmítly, mj proto že jim dobře vyšla pracovní jednotka, neboť jim většinu brigád odpracovala státní banka jako pracovníci zdarma. Na podzim však bylo právě

z iniciativy místní banky vyrobáno další jednání, tento krát orientované na Velkou Bystřici a v sestavení Bystřevany, Bukovany, Košou, Mrošlesy a U. Bystřice. Naši funkcionáři se sice zúčastňovali předloženího jednání, avšak když se mělo představenstvo rozhodnout jaký návrh bude podán členské schůzi, ukázala se nejednotnost a na členskou schůzi se šlo bez konkrétního návrhu. A tak se naprosto uštině členu postavila proti sloučení s Vel. Bystřicí / která, po mandě řečeno, nebyla dosud žádným příkladným dvůstvem, spíše maopar/, a byl podán návrh, aby se začalo vyjednávat pojedí s Chvalčovicemi. Snad to byl se strany JTD pouze manévra na oddálení sloučení, protože bylo známo, že Chvalčovice posetím s žádným důčováním nepočítají. Na KV sám by se proti tomuto sloučení nestaněl, protože celková jak současná, tak klarne budoucí orientace naší obce pújde směrem na Blomone, nikoliv na Vel. Bystřici. A tak patim co dvůstve bystřického obvodu se na sloučení domluvila, Bystřevany zůstaly nadále samostatné.

Všechny masové organizace v obci sdružují se svých řadách asi 412 občanů. V tomto počtu nejsou zahrnuti členové spotřebního dvůstva Jednota v němž je prakticky každá rodina. I když je třeba počítat s tím, že mnozí občané jsou členy několika organizací, je procento organizovanosti v obci o necelými 700 obyvatel poměrně vysoké.

Služby NF

Ne všechny služby vynízejí však stejné živou činnost a došti nestejně se podílejí na veřejném, kulturním a společenském životě obce.

O řízení práce místní organizace KSČ naši třeba se úřeji volně rozepisovat, neboť s jejich vlivem se prostřednictvím jejich členu setkáváme na všech úsecích v obci.

Pokud se týká účasti na kulturním a společenském životě, tu je nejaktivnější místní jednota požární ochrany. V letošním roce oslavila 50. výročí svého založení. Tato oslava patřila mezi nejzdařilější podniky v obci a bylo jisté posouhodué, že se jí zúčastnili 4 domod žijící zakládající členové a to:

50 let požárního

- Kasal Peregryn nar. 21.4. 1878
- Smahel Ludvík nar. 10.3. 1890
- Kopečný Štěpán nar. 22.12. 1891
- Kolek Antonín nar. 8.10. 1893

Oslova se konala za spolupráci všech složek národní fronty, měla důstojný ráz a mnozí se na ní podíleli i tím, že jmenovaným zakládajícím členům předal upomínkové dary.

Velmi dobře si vede i sdružení rodičů a přátel školy; spolupracuje dobře nejen se školou, ale i s osvětovou besedou. Z vlastních prostředků obstarává i některé potřeby pro děti, organizuje pro ně i s nimi některé kulturní a zábovní podniky.

Ostatní služby mohou vykazat již daleko menší úspěchy. Je to sraz občanského přátelství, který se omezuje převážně na několik přednášek. Jále pak místní

skupina Čl. vrazu mládeže. Je pravdou, že se zapojili do pomoci ne žinčel, upravnili si koleji-
balové křižáky a mají stabilní kudební kroužek. Avšak vzhledem k celkovému počtu členů
skupiny je třeba jejich činnost označit za nedostatečnou.

V Sokole se provozuje základní tělesná výchova výlučně jen u závodníků a dor-
stevcůých složek. Byla upořádána tělovýchovná škola, turistický kroužek se zúčastnil
jarního prázdninového výletu a podnikl několik výletů do okolí.

Členové místní skupiny Čl. červeného kříže poskytli pomoc v 65 případech, mimo
to se výdatně podíleli na zvelebovacích akcích národního výboru.

lidová myslivostá společnost provádí myslivost na 270 ha. Dohon ptáčí o zvěř se
jim podařilo vynasledovat na každém hektaru 1 kg zvěřiny. Vlastní ptáčí chovala v dalším
rozšiřování penězku, kde bylo vysazeno 620 oší a kříže a všechny penězky byly označeny
výraznými tabulkami. Pro zimní přikrmování byly upraveny zásrny, kromě toho se my-
slivci podíleli jak na zvelebovacích akcích, tak i na výpomoci u JZD. V r. 1961 se na
našem katastru prováděl odněkdo koptví, bažantů a zajíců, kromě toho byla při
stěžení silážní kůrvice střelena i jedna liška. V tomto roce se v našem katastru
trvale zdržovala i srnčí zvěř a došlo dokonce i ke kladební mládeži, jak doručil
málek jednoho, kohožel mrtvého koloucha v penězku „V kontku“.

JZD

Jednotné zemědělské družstvo hospodářilo v r. 1961 celkem na 250,32 ha země-
dělské půdy včetně záhumníků členů (22 ha). Pětina této půdy leží na katastru bytovan-
ském, což je pat na kolářském a louhy o výměře 15,20 ha leží na katastru obce Hlušovice.

JZD má 52 členů, z toho je trvale činných pouze 47 - 14 mužů + 33 žen. Podle
věkové složení je stav následující:

do 25 let	6	/ 3 m + 3 ž /
26 - 45	16	/ 4 m + 12 ž /
46 - 60	22	/ 5 m + 17 ž /
nad 60	3	/ 2 m + 1 ž /

Z celkového počtu stálých pracovníků pracuje v orolinné výrobě 16, v živočišné výrobě
20, ve zpracování a řízení 5, na ostatních řísech 6.

Do hospodářského roku 1961 nevstupovalo naše družstvo s žádné příznivými
výhledy. Úroda v r. 1960 nebyla sice podprůměrná, avšak její sklizeň byla velmi ztěžena,
tožlivé končné výnosy a z toho vyplývající pásohy naprosto neodporodaly stavům, kterých
se družstvo podařilo v živočišné výrobě počátkem roku 1961 doráhnout. Po půl se dostalo na
plánované stavby a k 1. lednu 1961 mělo:

skotu celkem	213 ks
z toho krav	96 ks
praseti celkem	232 ks
z toho prasnice	32 ks
sliepce	980 ks.

nedostatek byl cítelný zvláště v jachněm krmivu a v hamboušech. Přesto družstvo přehodilo

nejhorší situaci v jamách měřících poměrně příznivě, neboť se podařilo opatřit měřicími přístroji a průměrně odhadem odpadů.

Spočetba pracovních jednotek byla nižší než předpokládal plán. Město 32. 101 PJ bylo spotřebováno pouze 28.908, nebyly však plněny měřicí plánované měřily, na př. v imeršní výstavbě a se špatně kompostě a malonec byla i vyšší potřeba brigádnické práce.

Plánovaná hodnota pracovních jednotek - 181-tes byla těž otučeně vyplacena.

Kromě prvních jamách prací nebyl mířel roku 1961 nijak příznivý. Projevila se velká potřeba brigádníků zejména při jednocení cukrovky, která byla jednat pro početnostní podmínky, jednat pro nedostatečnou kultivaci značně zaplevelená. Podzimní práce v řepě byly již lépe klavně proto, se bylo větší počarí. Částečně však odvoz řepy, třebaže byl k dispozici vlastní maladač. Nestaraly vlastním dopravní prostředky a družstvo nechtělo ponést cizí závodní dopravu, proto se tato je nepoměrně dražší.

Vzhledem k nedostatkům pracovních sil se družstvo zaměřilo na nákup těch strojů, které by podstatně omešly potřebu lidské práce: koplovač sena, rotační řezačka, maladač na řepu (zhotovili patroni ze strojren), 2 vozidla elliptické vozzy, traktorová vlečka a elektr. páně.

Pro organizaci třífázové sklizeň byly pořízeny: automatická mlátička MAR 90, dávkovací skl, univerzální řezačka SWS a 2 velkozemské vozzy. Protože se technologie zemědělských prací velmi rychle mění, bude snad pro budoucí čtenáře dobré vysvětlit podstaty třífázové sklizeň obilí, která je v současné době značně modernizována. Doprava se obilí řeší samovazem, mandelovalo, z mandelů odváželo k mlátičce. Tento způsob vyžadoval hodně mění práce a tedy i brigádníky. Třífázová sklizeň je však záležitostí strojů (a počarí): obilí se samovazem bez vázání, nebo rolováním předlovačem poseče a nechá v řádkách na stvůšti dozrknout. Potom se a těleto řádků univerzální řezačkou sebere, poseče ani na 30cm šířky a z řezačky přímo naspouhá do velkozemského voz. Z tohoto se pak na mlátě vžlopí na dávkovací skl, který posekané obilí dopraví v plymbžek a sřizovatelnyžek dávkáč do mlátičky. Zmo jde do pytlů, sláme se fouká na stoh. Tak odpadá mění práce při mandelování, při maládání na řepu a skládání s piv na mlátičku.

Třífázová sklizeň byla prováděna v kooperaci s JZD Jirová, protože naše družstvo předtím ještě nemělo všechny potřebné stroje. Byla to zkonštr jak organizace, tak i stroje samotnyžek, které ještě musely být přizpůsobovány. Proto se zatím v prvním roce nestihlo třífázovkou sice mnoho hektarů, ale získaly se cenné zkušenosti pro příští léta.

Je třeba konstatovat, že koncem roku má družstvo poměrně dobře vybavení sklizňovými stroji. Jak sklizeň sena, tak i sklizeň obilí jsou již z větší části zmechanizovány, horší situace je již v bramborách a zejména pak v řepě. Velmi družstvu chybí pásový traktor, čímž JZD zůstává každým rokem pozadu se zimní orbou.

V roce 1961 nebyla prováděna žádná investiční výstavba.

Vzhledem k politohyčicím jednáním o slučování lonala se výroční čtenář

schůze až v měřici březnu. Jelikož uplynulo dvouleté funkční období, byla provedena volba nového představenstva, při níž došlo k výměně osoby předsedy družstva. Novým předsedou JZD byl zvolen Jaroslav Šklenář st. z č. 19, ostatní vedoucí funkcionáři zůstali a to: agronom Kamil Šel Dolének č. 12, zootechnik Jan Štrádil č. 30, účetní Bohumila Mammová č. 66. Zpočátku se zdálo, že změna předsedy sebou přinese i změnu pracovní morálky a lázně družstevníků. Bohužel zlepšení vydrželo pouze přes jarní práce, které byly zvládnuty v termínech a při dobré organizaci. Během jednoho léta se však objevily první poruchy mezi členy družstva a představenstvem, projevící se hlavně z nepravdivého chápání mihodružstevní demokracie a podceňování důležitosti funkcionářů od značné části členů. Změna řady, které tvoří většinu členů družstva, se nechtáváji značně ovlivňovat momentálními náhodami a jednatí bez málejšího uvážení následků. Je velkou chybou, že do této situace nemohli účinně zasáhnout výbor členů, protože vinnou družstevnic byla dostupná těchto dvou složek úplně znemožněna. Zdálo by se, že tato situace bude příznivou pro donesení s jímým družstvem, čímž by snad byly do řad členů vneseny nové prvky, avšak sloučovací kampaň, jak již víme, neuspěla.

Některé finanční a výrobní ukazatele družstva:

	plán	skutečnost
úhrň z rostlinné výroby	499.000	344.800 (zaokrouhl.)
živočišné výroby	1.014.000	947.600
ostatní práce a služby	24.000	56.000
přímé náklady na rostlinnou výrobu	166.000	190.700
živočišnou výrobu	113.000	81.100
všeobecné výrobní náklady	250.000	248.300
opravní náklady	4.000	7.700
příděl nedělitel. fondu na přímou reprodukci	145.000	118.700
na platby imeritčních zápisů	20.000	14.900
novoz. zápisovacímu fondu	46.000	43.100
sociálnímu fondu	45.000	43.100
kulturnímu fondu	15.000	14.400
členům rozdělens na pracovní jednotky	577.000	520.300
celkové výdaje (okrá) mhrnem	1.541.000	1.437.000

	plocha sklizeň	četnost výnos	skutečnost	celková sklizeň
pšenice zimá	21,92	30	45,2	993 q
jarní	2,00	30	25,7	51 q
žito	14,09	27	22,-	310 q
ječmen	35,42	29	34,5	1 223 q
oves vř. směs	24,93	26	20,-	500 q
hranby	13,01	165	78,-	1 019 q
celková	37,88	300	258,-	9 793 q

Dodávky: mléko	plán 172.500 l	skut. 187.219 l
vejce	82.200 ks	96.634 ks
maso celkem	383 q	474,81 q
z toho: kovářů		272,30 q
nepřevé		202,51 q
Roční dojivost na 1 ha v číně	2.177 l	
mléka na 1 slepici	115 ks	
počet odchovaných telat na 100 ha v	91,15	
slat na 1 pramici	13,18	
Počítání stavů k 31. XII. 1961: skot celkem	216	
z toho krav	104	
masat celkem	246	
z toho prasice	32	
slepice	842	
koně	9	
Celková produkce na 1 ha zem. půdy	9.293,- Kčs	
tržní produkce	5.832,- Kčs	
Prům. náklady na výrobu na 1 ha	2.312,- Kčs	

V letošním roce bylo zásluhou dobré organizační práce MNV / zejména s. Bedř. Ntáala / a brigádnickou pomocí občanů uděláno velmi mnoho pro to, aby se zlepšil vzhled naší vsi. Na prvním místě je třeba zmínit položení 160 km vodovodního potrubí v ulici „na zahradě“ v akci Z, finanční náklad 12.000,- Kčs, hodnota díla 35.700,- Kčs.

tržní produkce

Dále byla zahájena generální oprava obecní budovy č. 116, kde má MNV 3 byty. Velmi dobře se do práce zapojili občané ze školou, kde občanským úsilím byly zřízeny rigoly a asfaltová vozovka a provedeno odhánění školy. Stará školní zahrada, která byla zrušena, byla znovu a na jejím místě zřízen parčík o pěknou výsadbu. Bylo radost pozorovat, jak tato akce se stala výlučnou záležitostí občanů tohoto obvodu, kteří zde pod vedením s. Josefa Paulíka a Jana Dreslera odpracovali velké množství brigádnických hodin a vytvořili v obci pěkný koutek.

Bono na jaře bylo rovněž přistoupeno k úpravě prostora u pomníku padlých. Úprava záležela především ve výměně oplocení portálem nové betonové základy a nasazením železobetonového plotiva v rámech. Nejbližší okolí pomníku bylo vydlážděno cementovými dlaždicemi a zřízeny květinové záhony. Na práci se vydatně podílel výbor žen.

Obecní váha stála od nepaměti na návsi. Dohod se rozhodlo postavit novou a váhy se používaly „jednou za všechny roky“, tento stav zemědělcům vyhovoval. Jakmile se však postavila JZD a o ní přišly traktory i různé zemědělské stroje, stálo se nevhodnost umístění váhy na nevhodném návsi, která tak byla nevdale rozježděna a samé hlábo. Proto se MNV po dohodě s JZD rozhodlo přemístit váhu za humna, což se ještě během léta také stalo.